

مجموعه سازی :

مجموعه‌سازی کتابخانه بیمارستان بر اساس خط‌مشی سازمان مادر دارای خط‌مشی مستند و مکتوبی در خصوص هدف، محتوی و چارچوب مجموعه سازی منابع اطلاعاتی خدمات کتابخانه و اطلاع رسانی پزشکی است. این مجموعه سازی با توجه به نیازهای کاربران به طور منظم مورد بازبینی قرار می‌گیرد تا رضایت‌مندی آنها را فراهم سازد. الزم است که مجموعه کتابخانه پس از رسیدن به حدنصاب "تعداد کل مجموعه" بنا به نوع و زمینه فعالیت موضوعی و با توجه قوانین وجین و اهدا، بین دو تا شش درصد رشد سالانه داشته‌باشد. روش‌های مجموعه سازی خدمات کتابخانه و اطلاع رسانی پزشکی روش‌های مقرون به صرفه را برای مجموعه سازی و توزیع منابع اطلاعاتی به منظور شناسایی، دسترسی و بازیابی سریع و آسان اطلاعات فراهم می‌سازد. این روشها شامل موارد زیر است:

- استفاده از نظام‌های مؤثر فهرست‌نویسی، رده‌بندی و نمایه‌سازی منابع اطلاعاتی ؛
- تهیه فهرست‌های چاپی یا الکترونیکی دسترسی به محل منابع اطلاعاتی ؛
- تسهیل دسترسی به تمام منابع خریداری شده توسط بیمارستان و سازمان مادر ؛
- محدود کردن مجموعه به منابع اطلاعاتی موردنیاز کاربران و توجه به نیازها و اولویت‌های آنها؛
- فراهم آوردن دسترسی الکترونیکی به منابع اطلاعاتی برای کاربران، در محل کار یا خانه‌هایشان، استفاده از شبکه‌های فناوری مناسب، شبکه‌های داخلی اینترنت و اینترنت؛
- استفاده از سامانه‌های جست و جوی اصطلاحات شناخته‌شده مانند سر عنوان‌های موضوعی پزشکی (MeSH)

منابع چاپی و غیرچاپی

مجموعه سازی منابع اطلاعاتی شامل منابع چاپی، غیرچاپی از اهداف اصلی خدمات کتابخانه و اطلاع رسانی پزشکی کتابخانه بیمارستان است که برای طیف وسیعی از کاربران فراهم می‌شود. کتابخانه باید هم منابع چاپی اصلی را برای اهداف آموزشی و هم منابع چاپی تخصصی درباره جدیدترین پژوهش‌ها را در دسترس قرار دهد. کتابخانه باید کاربران خود را در خصوص استفاده از منابع اطلاعاتی آموزش دهد. در حالت ایده‌آل، باید یک کتابخانه در کنار کتابخانه تخصصی برای بیماران باشد که منابع آموزش بیمار، بروشورهای اطلاعاتی و منابع چاپی تفریحی وجود داشته باشد.

این مجموعه شامل منابع زیر است:

- کتب درسی چاپی و الکترونیکی؛
- کتب مرجع چاپی و الکترونیکی مانند فرهنگ‌ها، واژه‌نامه‌ها، دایرةالمعارف و غیره؛
- مجلات چاپی و الکترونیکی؛
- پایگاه‌های اطلاعاتی علمی مانند پابمد، اسکاپوس، وب اف ساینس، و غیره
- بسته‌های آموزشی چندرسانه‌ای؛
- مواد دیداری و شنیداری؛
- راهنماها، دستنامه‌ها و سالنامه‌ها؛
- بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌ها؛
- فهرست مندرجات الکترونیکی منابع کتابخانه؛
- بولتن‌های الکترونیکی؛
- خدمات نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی.

مسئولیت اصلی خرید کتاب به عهده مسئول کتابخانه است و بایستی بر فرایند مجموعه سازی کتابخانه نظارت داشته‌باشد. برای سفارش و مجموعه سازی باید بین موضوعات تحت پوشش تعادل ایجاد نمود به همین منظور سفارشات و پیشنهادات اساتید، دانشجویان و کارکنان مجموعه جمع آوری و در تهیه و انتخاب منابع مورد استفاده قرار می‌گیرد.

بر اساس بودجه اختصاص یافته از طرف کتابخانه مرکزی دانشگاه، هر یک از کتابخانه‌های بیمارستانی به جمع آوری کتب و منابع تخصصی در حوزه فعالیت بالینی خویش می‌پردازد. برای مثال منابع با موضوع بیماری‌های کودکان، پوست، زنان و زایمان، جراحی عمومی، رادیولوژی، بیماری‌های داخلی، پاتولوژی، اورژانس و پرستاری در یک کتابخانه و روانپزشکی، روانشناسی و روانپرستاری در کتابخانه‌ای دیگر. به شکلی که کلیه منابع مورد نیاز کاربران در کتابخانه‌های علوم پزشکی موجود می‌شود.

روند مجموعه سازی :

- ۱- تهیه لیست منابع مورد نیاز کتابخانه بر اساس رفرنس‌های اعلام شده از طرف وزارتخانه
- ۲- جمع آوری درخواست منابع مورد نیاز از گروه‌های کاربری مختلف کتابخانه
- ۳- بررسی و تحلیل لیستهای جمع آوری شده برای جلوگیری از خرید تکراری و نامناسب
- ۴- ارسال لیست منابع مورد نیاز به ناشرین مختلف، دریافت پیش فاکتور و انتخاب ناشر
- ۵- ارسال پیش فاکتور منتخب به کتابخانه مرکزی برای تایید بودجه خرید
- ۶- خرید و پیگیری منابع تا زمان وصول

جامعه استفاده کننده :

کتابخانه بیمارستان با توجه به مجموعه منابع تخصصی پزشکی در زمره کتابخانه‌های دانشگاهی قرار می‌گیرد، لذا از ارائه خدمات به عموم معذور است. دانشجویان (کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکترای عمومی و تخصصی)، اعضای هیات علمی و کلیه کارکنان دانشگاه علوم پزشکی نیشابور طبق آیین نامه عضویت کتابخانه، نسبت به عضویت در کتابخانه اقدام و از خدمات آن استفاده کنند. با توجه به محدودیت منابع، تعداد روزهای امانت می‌تواند بسته به میزان استفاده از منبع و نظر مسئول امانت کتابخانه تغییر کند.

*کلیه کاربران تایید شده در کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی نیشابور می‌توانند از خدمات کتابخانه بیمارستان نیز بهره جویند.

خدمات عمومی:

- ❖ مخزن کتابخانه به صورت قفسه باز و در تک شیفت اداره می‌شود.
- ❖ نظام رده بندی NLM برای کتاب‌های پزشکی و LC برای کتاب‌های غیر پزشکی می باشد.
- ❖ استفاده رایگان از رایانه‌های موجود مختص اعضای هیات علمی، دانشجویان و کارکنان دانشگاه می‌باشد و به دلیل محدودیت فضا و تعداد، اولویت استفاده با دستیاران و اساتید می‌باشد.
- ❖ کارکنان کتابخانه بیمارستان موظف به پاسخگویی به نیاز مراجعین در چارچوب وظایف متعارف می باشند و از انجام امور شخصی کاربران معذورند.
- ❖ سالن مطالعه مرکز مختص اساتید، دستیاران و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی می باشد.

خدمات اینترنتی :

کتابخانه‌های دانشگاهی می‌توانند با فراهم کردن بستر مناسب در جریان جهانی شدن اطلاعات، به کاهش شکاف اطلاعاتی کمک کنند. در این مسیر بایستی به افراد محروم و بی اطلاع توجه ویژه‌ای داشت. کتابخانه‌ها با توسعه خدمات الکترونیک نقش مهمی در ایجاد زیر بنای دانش ملی ایفا می‌کنند. برای رسیدن به این هدف، کتابخانه از طریق وبسایت و شبکه‌های اجتماعی می‌تواند به اطلاع رسانی وسیعتری دست یابد. همچنین با بکارگیری منابع الکترونیک، کتابخانه دیجیتال و در دسترس قرار دادن منابع از طریق آنها، خدمات موثرتری ارائه دهد. آموزش کاربران از طریق قراردادن مطالب آموزشی در وبسایت کتابخانه باعث صرفه جویی در وقت و ارتقا سطح سواد اطلاعاتی آنان می‌شود.

امکان جستجوی ساده و پیشرفته در کتابخانه دیجیتال بدون نیاز به ثبت نام در وبسایت کتابخانه برای دسترسی یکسان علاقمندان امری ضروری تلقی می‌شود.
کتابخانه بیمارستان هم اکنون در سطوح وبسایت به ارائه خدمات می‌پردازد.